

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1660

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de minister van Economische Zaken over *aarzeling van de NMa als het gaat om het aanpakken van inkoopmacht*. (Ingezonden 29 januari 2010)

1
Wat is uw reactie op het artikel «NMa kan veel, maar niet alles»¹, waarin de voorzitter van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) ingaat op de rol die de NMa zou kunnen spelen bij het aanpakken van mogelijk misbruik van inkoopmacht?

2
Welke criteria hanteert de NMa voor het vaststellen van misbruik van inkoopmacht? En welke informatie heeft de NMa nodig om dit te kunnen vaststellen?

3
Deelt u de mening dat de suggestie van de voorzitter van de Raad van Bestuur van de NMa dat leveranciers bij onredelijke contractvoorwaarden naar de rechter kunnen stappen, sterk aan realiteitsgehalte inboet indien er sprake zou zijn van inkoopmacht, omdat zij hiermee de relatie met een van hun grootste klanten op het spel zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken) (ontvangen 18 februari 2010)

1
In dit artikel wordt toegelicht waar de mogelijkheden en grenzen van de Mededingingswet liggen bij het optreden tegen misbruik van een economische machtspositie aan de inkoopkant. De Mededingingswet heeft tot doel het in stand houden van voldoende concurrentie tussen ondernemingen, omdat dit uiteindelijk leidt tot grotere consumentenwelvaart. De bevoegdheden van de NMa tot het optreden tegen kartels en misbruik van economische machtsposities en het beoordelen van concentraties zijn er op toegesneden dat doel te realiseren. Soms treedt de NMa daarmee tevens op tegen gedragingen van ondernemingen die niet alleen de concurrentie beperken, maar die ook om een andere reden onwenselijk zijn. Niet alle gedragingen van ondernemingen die onwenselijk zijn vallen echter onder de Mededingingswet. Zo is niet iedere vorm van «oneerlijke concurrentie» een schending van die

wet. Ook om zuiver privaatrechtelijke geschillen op te lossen is de Mededingingswet niet bedoeld en zij voorziet ook niet in de mogelijkheden daartoe.

2
Om te beoordelen of een afnemer het verbod van misbruik van een economische machtspositie overtreedt, moet de NMa eerst de relevante markt van de afnemer afbakenen, waarbij onder meer van belang is of leveranciers andere afzetkanalen hebben dan via die afnemer. Daarna moet de NMa onderzoeken of de bewuste afnemer op de relevante markt een economische machtspositie heeft aan zijn inkoopkant. Dat wil zeggen dat hij zich onafhankelijk moet kunnen gedragen van zijn leveranciers, zijn concurrenten en zijn afnemers. Behalve de alternatieve afzetkanalen voor de leveranciers is daarbij belangrijk of, tegenover een groot marktaandeel van de bewuste afnemer aan diens inkoopkant, zijn leveranciers ook over een groot marktaandeel beschikken en daardoor een tegenwicht kunnen vormen. Is dat het geval, dan is het niet aannemelijk dat de bewuste afnemer een economische

¹ Het Financieele Dagblad, 28 januari 2010.

machtspositie aan zijn inkoopkant heeft. Indien wel sprake is van een economische machtspositie, dan moet misbruik van die positie worden aangetoond. Van misbruik kan sprake zijn als de afnemer met een economische machtspositie aan zijn inkoopkant leveranciers bijvoorbeeld dwingt niet, of tegen ongunstiger voorwaarden, aan zijn concurrenten te leveren.

3

Juridisch is deze suggestie van de voorzitter van de Raad van Bestuur van de NMa juist. Ik deel echter uw mening dat, als er sprake is van inkoopmacht, een leverancier niet geneigd zal zijn een geschil met een afnemer aan de rechter voor te leggen. Zoals ik u in mijn brief van 17 december 2009 (kamerstukken 2009/10, 32 123 XIII, nr. 46) heb geschreven, is het probleem tussen leveranciers en afnemers in Nederland dat de eersten ervoor terugdeinzen de nakoming van hun contractuele aanspraken af te dwingen uit vrees goede klanten te verliezen. Daarom ben ik voornemens te onderzoeken of er voldoende draagvlak is voor een gedragscode, met daaraan gekoppeld een geschillencommissie gericht op de nakoming van gesloten contracten. Ik heb toegezegd uw Kamer uiterlijk 1 mei 2010 te informeren of ik een dergelijke code haalbaar acht.